

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Grondwettelijk Hof: rolnummer 7250: de prejudiciële vraag betreffende artikel 56bis, §1, eerste lid, van de Algemene kinderbijslagwet, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Luik

Bijlage: kennisgeving van 1 oktober 2019 van de griffie van het Grondwettelijk Hof

1. Voorafgaand

Door de griffier van het Grondwettelijk Hof werd aan de minister-president van de Vlaamse Regering bij brief van 1 oktober 2019 kennis gegeven van de prejudiciële vraag betreffende artikel 56bis, §1, eerste lid, van de Algemene kinderbijslagwet (verder: AKBW), gesteld door de Arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Luik.

Door de griffie werd in deze brief meegedeeld dat de Vlaamse Regering over vijfenveertig dagen beschikt, vanaf de ontvangst van de brief, om eventueel – bij ter post aangetekende zending – een memorie in te dienen betreffende deze zaak. Deze termijn verstrijkt in casu op maandag 18 november 2019.

2. Omstandigheden van de zaak

2.1 Feitelijke relaas

In augustus 2010 overleed de echtgenoot van de betrokkene in het geschil. Samen hadden ze drie kinderen (met Belgische nationaliteit). De overleden echtgenoot had ook reeds kinderen (met Belgische nationaliteit) uit een vorig huwelijk.

De betrokkene in het geschil woonde en werkte niet in België voor het overlijden van haar echtgenoot. Ze is pas nadien in België komen wonen met haar kinderen en is pas in België beginnen werken in september 2013. Vanaf dat moment heeft ze recht op kinderbijslag in de regeling voor loontrekkenden.

Voor de kinderen van de betrokkene in het geschil, is er, na het overlijden van haar echtgenoot, geen recht op verhoogde wezenbijslag aangezien geen enkele rechthebbende (in dit geval mogelijks de overleden vader of de overlevende moeder) voldoet aan de zogenaamde loopbaanvoorwaarde van artikel 56bis, §1, eerste lid, AKBW: een rechthebbende moet, in het jaar onmiddellijk voorafgaand

aan het overlijden van een van de ouders, de voorwaarden vervullen om in het kader van de AKBW recht te hebben op forfaitaire kinderbijslag voor het kind gedurende minstens zes maanden (of zich in een socio-professionele situatie bevinden waarbij hij hier aanspraak op zou kunnen gemaakt hebben). Aangezien de betrokkene pas in België is komen wonen en beginnen werken na het overlijden van haar echtgenoot, kon ze niet aan deze voorwaarden voldoen. (Ook de overleden echtgenoot niet, aangezien hij werkte in een derde land, waarmee de Belgische overheid geen regeling heeft afgesloten aangaande de sociale zekerheid.)

Voor de kinderen uit het eerste huwelijk van de overleden echtgenoot is er echter wel recht op verhoogde wezenbijslag, gezien de moeder van deze kinderen in het jaar voorafgaand aan het overlijden, voor haar kinderen wel recht had op kinderbijslag in de regeling voor loontrekkenden.

De auditeur bij de Arbeidsrechtbank stelde vast dat er, sinds september 2013, een zeer gelijkaardige situatie was ontstaan: in beide gevallen gaat het om kinderen van een overleden vader, die wonen bij een moeder die toegang heeft tot de Belgische sociale zekerheid als loontrekkende. Het verschil in behandeling is enkel te wijten aan het feit dat bij de betrokkene in het geschil, het recht op kinderbijslag als loontrekkende pas is ontstaan na het overlijden van haar man. De auditeur trekt de noodzakelijkheid van de regel betreffende de periode waarin moet voldaan zijn aan de loopbaanvoorwaarde van artikel 56bis, §1, eerste lid, in twijfel.

2.2 Prejudiciële vraag

De rechtbank stelt dan ook de volgende prejudiciële vraag naar een mogelijke discriminatie: "Schenkt artikel 56bis, §1, eerste lid, van de AKBW, in zoverre het de wezen voor wie een rechthebbende bedoeld in artikel 51, §§3 en 4, van de AKBW, de maandelijkse forfaitaire voorwaarden heeft vervuld na het overlijden van een van de ouders, minder gunstig behandelt dan de wezen voor wie die voorwaarde werd vervuld in de loop van de twaalf maanden die onmiddellijk het overlijden voorafgaan, waardoor hun het bedrag voor wezen bedoeld in artikel 50bis van de AKBW wordt ontzegd, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, eventueel in samenhang gelezen met de artikelen 3 en 26 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind en de artikelen 16 en 17 van het Europees Sociaal Handvest?"

3. Eventuele tussenkomst van de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof

Gelet op de brief van de griffier bij het Grondwettelijk Hof rijst de vraag of de Vlaamse Regering er belang bij heeft om in de hangende procedure tussen te komen.

In uitvoering van omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof, **beslis ik om niet tussen te komen** in deze zaak bij het Grondwettelijk Hof en wel om de volgende redenen:

De prejudiciële vraag heeft betrekking op het artikel 56bis, §1, eerste lid, AKBW, waarin een loopbaanvoorwaarde was opgenomen voor de rechthebbende opdat er kan aanspraak gemaakt worden op een wezentoeslag: er kon voor wezen een verhoogde wezenbijslag worden uitbetaald indien de rechthebbende, in de loop van de twaalf maanden die onmiddellijk het overlijden van een van de ouders van het kind voorafgaan, de voorwaarde vervulde om aanspraak te kunnen maken op tenminste zes maandelijkse forfaitaire bijslagen krachtens de samengeordende wetten. Vooral de regel betreffende de periode waarin moet voldaan zijn aan de loopbaanvoorwaarde maakt het voorwerp uit van de prejudiciële vraag.

De bepalingen van de AKBW omtrent de wezentoeslag, waaronder het vermelde artikel 56bis, §1, eerste lid, zijn echter niet meer van kracht in de Vlaamse Gemeenschap (ze waren van kracht tot en met 31 december 2018). **Sedert de invoering van het Groeipakketdecreet op 1 januari 2019 zijn de voorwaarden om een wezentoeslag toe te kennen veranderd:** artikel 14 stelt dat het basisbedrag verhoogd wordt met een maandelijkse wezentoeslag indien minstens één van de ouders overleden

is. De wezentoeslag bedraagt 50 of 100 procent van het basisbedrag, afhankelijk van het overlijden van één of beide ouders (artikel 15).

Dit heeft tot gevolg dat de vermelde loopbaanvoorwaarde, voorwerp van de prejudiciële vraag, enkel nog zijn belang heeft voor de overgangsmaatregelen van het decreet, namelijk in al die gevallen waarbij het overlijden zich situeert voor 1 januari 2019. Daarvan gaat het maar om een beperkt aantal gevallen waar er geen verhoogde wezenbijslag kan betaald worden wegens het niet vervuld zijn van de hierboven vermelde loopbaanvoorwaarde in de opgelegde periode: in augustus 2019 ging het om slechts 280 kinderen.

In geval het Hof zou oordelen dat er in casu sprake is van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, zou dit dus slechts **een beperkte (financiële) weerslag** hebben voor de Vlaamse Gemeenschap.

Gelet op het voorgaande is er geen reden om tussen te komen in de prejudiciële vraag betreffende het artikel 56bis, §1, eerste lid, van de algemene kinderbijslagwet van 19 december 1939.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE